

YOĞUN BAKIM HASTALARINA FARKLI YATAK BAŞI AÇILARDA VERİLEN SIRTÜSTÜ YATIŞ POZİSYONUNUN HEMODİNAMİK PARAMETRELERE ETKİSİ

Şenay Yiğit Avcı

0000-0002-1269-8173

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ HEMŞİRELİK ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

31.03.2023

DANIŞMAN

Doç. Dr. Dilek YILMAZ

0000-0001-7269-8493

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
HEMŞİRELİK ANABİLİM DALI
BURSA – TÜRKİYE

ANAHTAR KELİMELEER

- ✓ Hemodinamik ölçüm
- ✓ Hasta pozisyonu
- ✓ Supine pozisyonu
- ✓ Yatak başı açısı
- ✓ Hemşirelik

İLETİŞİM

E-POSTA:
senayyigit@gmail.com

TEZ DANIŞMANI

TELEFON:
224-294-2454

E-POSTA:
dilekk@uludag.edu.tr

TEZ ÖZETİ

Bu araştırmada, yoğun bakım hastalarına farklı yatak başı açılarda verilen sırtüstü yatış pozisyonunun hemodinamik parametrelere etkisinin incelenmesi amaçlandı. Yarı deneysel olarak planlanan bu araştırma, Bursa Uludağ Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi'nin Genel Cerrahi Yoğun Bakım Ünitesi'nde 1 Mart 2022- 31 Temmuz 2022 tarihleri arasında 50 hasta ile yürütüldü. Her bir hastanın sırtüstü pozisyonunda iken yastıksız şekilde yatak başı açıları 0, 20, 30 ve 45 dereceye getirilerek 0. ve 10. dakikadaki santral venöz basınç, sistolik kan basıncı, diastolik kan basıncı, kalp atım hızı, solunum sayısı, periferik oksijen saturasyonu olan hemodinamik ölçümleri kayıt edildi. Elde edilen veriler Mann-Whitney U testi, Kruskal Wallis testi, Friedman testi, Pearson Ki-kare ve Fisher'in Kesin Ki-kare testleri kullanılarak değerlendirildi.

Çalışmaya dahil edilen yoğun bakım hastalarının farklı yatak başı açılarında (0, 20, 30 ve 45 derece) iken ve 0. ve 10. dakika da ölçülen santral venöz basınç ve diastolik kan basıncı ortalamalarında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunurken, sistolik kan basıncı, kalp atım hızı, solunum sayısı ve periferik oksijen saturasyonu ortalamaları arasında anlamlı bir fark olmadığı saptandı. Ayrıca, mekanik ventilasyon desteği alan hastaların 45 derece yatak başı açısında kaydedilen santral venöz basınç değerlerinin, diğer yatak başı açılarında ölçülen değerlere göre anlamlı olarak yüksek olduğu belirlendi. Bu çalışmanın sonucunda; yoğun bakım hastalarının sırtüstü pozisyonunda yatak başı 30 derecede iken, başta santral venöz basıncı olmak üzere hemodinamik parametrelerinin yatak başı 0 dereceye getirilmeden de güvenli olarak ölçümlerinin yapılabileceği bulundu.

TEZ SONUÇLARININ UYGULAMA ALANLARI

Hemodinamik parametre ölçümleri yatak başı açısı 30 derece olduğunda da ölçülmesi yoğun bakım hastalarında kullanılabilir.

